

mgr Magdalena Debita
Uniwersytet Wrocławski
Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych

dr inż. Grzegorz Debita
Politechnika Wrocławska
Instytut Informatyki, Automatyki i Robotyki

Przenoszenie numeru jako egzemplifikacja specyfiki aktualnej sytuacji prawnej polskiego rynku telekomunikacyjnego

Abstrakt: W artykule zostały opisane problemy związane z przenoszeniem numeru telefonicznego w Polsce pomiędzy operatorami lub dostawcami usług telekomunikacyjnych po nowelizacji ustawy prawo telekomunikacyjne z 2012 r.

Słowa kluczowe: prawo telekomunikacyjne, przenośność numerów, telekomunikacja

1. Wstęp

Telefonia komórkowa w Polsce stała się jednym z wiodących systemów dostępowych dla usług telekomunikacyjnych. Obecnie w Polsce jest więcej kart SIM (*Subscriber Identity Module*) niż obywateli (według danych GUS jest to ponad 50 milionów kart SIM). Powodem takiej sytuacji jest tworzenie nowych usług transmisji danych w telefonii komórkowej. W ramach nowych standardów, takich jak HSDPA (*High Speed Downlink Packet Access*), HSUPA (*High Speed Uplink Packet Access*), LTE (*Long Term Evolution*) czy LTE-Advance tworzy się nowe usługi oparte na bazie protokołu IP (*Internet Protocol*), m.in. usługę VoIP (*Voice over Internet Protocol*) dla użytkowników standardu LTE. O ile użytkownicy HSDPA i HSUPA mogą korzystać z VoIP jako usługi dodatkowej, to w systemie LTE usługa transmisji głosu po protokole internetowym jest wpisana w standard LTE. Takie rozwiązanie ma zwiększyć pojemność systemu telefonii komórkowej nowej generacji.

Rynek telefonii pomimo tzw. ogólnoswiatowego kryzysu rozwija się bardzo dynamicznie, zarówno w obrębie telefonii komórkowej, jak i stacjonarnej. Dynamiczny rozwój technik teleinformatycznych nie niesie jednak, niestety za sobą poprawy procesu ustawodawczego związanego z udogodnieniami pozwalającymi optymalnie korzystać ze wszystkich możliwości, jakie tworzy dana technologia. Nowelizacja ustawy Prawo telekomunikacyjne¹, z 2013 roku dawała nadzieję na większą przejrzystość treści artykułów regulujących nowe usługi teleinformatyczne (np. telefonia IP w LTE i telefonia stacjonar-

---

¹ Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.) zwana dalej Prawo telekomunikacyjne.

na w ramach usług internetowych), niestety nowelizacja nie uściśla aspektów technicznych związanych z ww. technologiami.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie problemów technicznych i precyzyjności w systemie norm prawnych, związanych z przenoszeniem przez użytkownika końcowego numeru do innego dostawcy. Na wykresie (rys. 1) przedstawiono wyniki badań statystycznych dotyczące przenoszenia numerów w telefonii mobilnej. Celowe wydaje się zwrócenie uwagi na fakt, że jakość rozwiązań prawnych w Polsce nadal sprawia problemy użytkownikom sieci telefonii. Wprowadzona nowelizacja ustawy Prawo telekomunikacyjnego nie rozwiązała w sposób precyzyjny sposobów migracji użytkowników telefonii – pomiędzy telefonią stacjonarną a telefonią IP oraz telefonią mobilną do sieci IP.

2. Regulacje prawne

Polski rynek usług telekomunikacyjnych regulowany jest m.in. przez wielokrotnie nowelizowaną ustawę prawo telekomunikacyjne, ustawę o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych², rozporządzenie Ministra infrastruktury w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telefonicznych³. Powyższe regulacje wprowadzono do krajowego porządku prawnego, implementując dyrektywę 2002/22/WE⁴ znowelizowaną dyrektywą 2009/136/WE⁵ (tzw. dyrektywa o usłudze powszechnej, dalej DPU). Zgodnie z art. 3 ust. 4 Prawa telekomunikacyjnego dla zwiększenia efektywności telekomunikacji minister właściwy do spraw łączności może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić do stosowania wymagania i zalecenia międzynarodowe dotyczące bezpieczeństwa, prawidłowości działań w sektorze usług telekomunikacyjnych, gospodarowania numeracją częstotliwościami oraz zasobami orbitalnymi ustanawianymi w szczególności przez: Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU); Europejską Konferencję Administracji Poczтовых i Telekomunikacyjnych (CEPT); Europejski Komitet do spraw Normalizacji Elektrotechniki (CENELEC); Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC); Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI). Ramy regulacyjne dla sieci i usług łączności elektronicznej tworzy szereg dy-

² Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675 z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Ministra infrastruktury z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telefonicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 1670).

⁴ Dyrektywa 2002/22/WE PE i R z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (Dz. Urz. WE L Nr 108, s. 33 z późn. zm.) zwana dalej w skrócie DPU.

⁵ Dyrektywa 2009/136/WE PE i R z dnia 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi (Dz. U. UE z 2009 r. L 337/11). Zob. też S. Piątek, *Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych. Kilka uwag prawnych i praktycznych*, „Przegląd Telekomunikacyjny” 2007, nr 3; oraz R. Lipko, *Zalecenia Komisji Europejskiej dotyczące art. 7 Dyrektywy Ramowej*, „Biuletyn URTiP” 2003, nr 6.

rektyw⁶, w tym pięć dyrektyw telekomunikacyjnych⁷, ale omawianą w tym artykule kwestię przenoszenia numerów reguluje DPU, a w polskim porządku prawnym art. 71 Prawa telekomunikacyjnego.

3. Zmiany prawne

Zanim zostaną omówione aspekty prawne dot. przenośności numeru, należy chociaż pokrótce przedstawić ostatnio wprowadzone zmiany prawne, ponieważ część nowych regulacji dotyczy pośrednio lub bezpośrednio omawianego zagadnienia. Sejm po krótkim okresie prac parlamentarnych 16 listopada 2012 r. znowelizował ustawę o Prawie telekomunikacyjnym⁸. Zmiany te weszły w życie 21 stycznia 2013 r. i dotyczą przejrzystości i długości czasu podpisywanych umów, długości przechowywania tzw. retencji danych, informacji o działaniu i właściwościach *cookies*, limitu transferu danych, oraz gospodarowania widmem radiowym. Wzorem zachodnich rynków telekomunikacyjnych ustawodawca, nowelizując ustawę, zamierzał rozszerzyć dotychczasowe uprawnienia użytkowników sieci i zwiększyć konkurencyjność usług na rynku.

Pomimo sprecyzowania pojęć, wprowadzenia udogodnień przeniesienia numeru drogą elektroniczną czy skrócenia czasu przenoszenia numeru, oraz długości zawieranych umów – brak jest bardziej precyzyjnych, a więc ułatwiających w praktyce, a nie tylko teorii, przepisów dotyczących przenośności numeru w sieciach stacjonarnych, komórkowych czy telefonii IP. W ustawie nie zawarto w ogóle przenoszenia numerów z telefonii IP do innego dostawcy ani do telefonii IP od innego dostawcy.

---

⁶ Są to: dyrektywa Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o konkurencji) (Dz. Urz. WE L Nr 249, s. 21); dyrektywa 2006/24/WE PE i R z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniająca dyrektywę 2002/58/WE (dyrektywa o retencji) (Dz. Urz. UE L Nr 105 s. 54); dyrektywa 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 r. PE i R zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L Nr 337, s. 37); dyrektywa nr 1999/5/WE PE i R z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności, (Dz. Urz. WE L Nr 91, s. 10). Na ten temat zob. też: W. Gromski, J. Kolasa, A. Kozłowski, K. Wójtowicz, *Europejskie i polskie prawo telekomunikacyjne*, Warszawa 2004.

⁷ Są to kolejno: dyrektywa 2002/19/WE PE i R z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) (Dz. Urz. WE L Nr 108, s. 7 z późn. zm.); dyrektywa 2002/20/WE PE i R z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) (Dz. Urz. WE L Nr 108, s. 21 z późn. zm.); dyrektywa 2002/21/WE PE i R z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa); dyrektywa 2002/58/WE PE i R z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. WE L Nr 201, s. 37 z późn. zm.).

⁸ Ustawa z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 1445).

Przesłanką do przygotowania i wprowadzenia w życie nowelizacji Prawa telekomunikacyjnego była wspomniana unijna dyrektywa o usłudze powszechnej, której okres implementacji minął 25 maja 2011 r. Warto także zwrócić uwagę na najnowsze, zakończone 15 października 2012 r. publiczne konsultacje zorganizowane przez Komisję Europejską w krajach członkowskich. Konsultacje były skierowane zarówno do obywateli UE, operatorów telekomunikacyjnych, jak i dostawców usług internetowych. Dotyczyły one neutralności w sieci zwłaszcza kwestii związanych z: technikami zarządzania ruchem, przejrzystością w zakresie jakości oferowanych łącz, możliwością zmiany operatora przez użytkownika końcowego, połączeń między sieciami różnych operatorów. Zebrane przez KE informacje pozwolą na dalsze zmiany istniejącego prawa w UE⁹.

4. Przenoszenie numerów

Kwestię przenoszenia numeru reguluje art. 71 Prawa telekomunikacyjnego, który wiąże się bezpośrednio z dyrektywą DPU¹⁰, a w szczególności z art. 30 tejże dyrektywy¹¹. Przenoszenie numeru oznacza uprawnienie abonenta (posiadającego dany numer na podstawie umowy z dotychczasowym dostawcą usług) do zachowania posiadanego numeru w sytuacji zmiany dotychczasowego operatora sieci – państwa członkowskie zapewniają, aby wszyscy abonenci posiadający numery należące do krajowego planu numeracji telefonicznej mogli na swój wniosek zachować dotychczasowy numer lub dotychczasowe numery niezależnie od tego, które przedsiębiorstwo świadczy usługę¹². Organy krajowe danego państwa członkowskiego (w Polsce UKE i UOKiK) zostały zobligowane zarówno przez zapisy ww. dyrektywy, jak i krajowego ustawodawcę do ustalenia z operatorami rzeczywistych kosztów przenoszenia numerów, bez nadmiernego obciążenia kosztami odbiorców usług¹³. Dotychczas wysokość opłaty była regulowana przez odbiorcę końcowego zgodnie z cennikiem operatora¹⁴. Użyte z art. 30 ust. 2 DPU sformułowanie „wysokość opłaty (jednorazowej) nie powinna zniechęcać do korzystania z tego uprawnienia” jest zwrotem bardzo ogólnym. Nieostrość wyrażenia budziła wątpliwości zarówno samych abonentów, jak i ekspertów już w momencie uchwalenia ustawy w 2012 r. Brak jest jednolitego ustalonego ustawowo sposobu wyliczania opłaty za przeniesienie numeru, co w praktyce może oznaczać brak możliwości udowodnienia operatorowi naruszenia art. 71 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego¹⁵. Warto jednak podkreślić, że chociaż sposoby rozliczeń mogą być zróżnicowane (sposób kierowania połączeń) w przypadku powstania sporu dotyczącego przeniesienia numeru i zasadności

⁹ Konsultacje KE w sprawie neutralności sieci, http://www.uke.gov.pl/uke/index.jsp?place=Lead07&news_cat_id=168&news_id=8132&layout=2&page=text.

¹⁰ E. Galewska, *Implementacja dyrektyw telekomunikacyjnych*, Warszawa 2007, s. 42–48.

¹¹ Patrz M. Rogalski (red.), *Prawo telekomunikacyjne*, Warszawa 2011, s. 43.

¹² Por. art. 30 ust. 1 DPU.

¹³ Por. art. 30 ust. 2 DPU.

¹⁴ S. Piątek, *op. cit.*; E. Galewska, *op. cit.*, s. 42–48.

¹⁵ Por. M. Rogalski (red.), *op. cit.*, s. 43; S. Piątek, *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz*, Warszawa 2013, s. IX.

żądania odbiorcy względem dostawy usług, abonentowi przysługują takie same uprawnienia, jakie zawiera art. 69 Prawa telekomunikacyjnego. Prezes UKE może nałożyć karę na operatora lub dostawcę usług w przypadku uniemożliwienia abonentowi z korzystania z uprawnienia dotyczącego przenośności numeru¹⁶.

Dyrektywa obliguje poszczególne państwa członkowskie do określenia czasu aktywacji w przypadku przenoszenia numeru, tj. jak najkrótszego czasu, natomiast w każdym przypadku abonent, który zawarł umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego przedsiębiorstwa, mają aktywowany numer w ciągu jednego dnia roboczego¹⁷.

Warunkiem koniecznym umożliwiającym przenośność numeru jest techniczna możliwość wykonania przez nowego odbiorcę usługi, uzgodnienie warunków rozwiązania umowy u obecnego dostawcy usług i podpisanie umowy z nowym operatorem. Przenośność numeru wiąże się z wymianą karty SIM, ale bez dotychczasowych promocji czy rabatów udzielanych odbiorcy przez dotychczasowego dostawcę usług.

Zachowanie posiadanego numeru przy zmianie operatora przysługuje abonentom końcowym sieci komórkowej (w tym użytkownikom usługi przedpłaconej, o której mowa w art. 2 pkt 49 Prawa telekomunikacyjnego) i abonentom sieci stacjonarnych¹⁸. Pojęcie abonenta z art. 2 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego obejmuje użytkowników posiadających pisemną umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych i odbiorcę usługi korzystającego z usług operatora poprzez dokonanie czynności faktycznej, tak jak w np. przypadku usług przedpłaconych¹⁹. Ustawodawca nie uregulował rynku telefonii IP (ang. *IP Telephony*), tj. sposobu komunikacji głosowej wykorzystującej mechanizm transmisji głosu w postaci pakietowej i korzystający z tej samej sieci do transmisji danych. Tradycyjna telefonia wykorzystuje tzw. komutację łączy i korzysta z odrębnej, dedykowanej sieci telefonicznej, o których mowa w art. 2 pkt 26 i 30 Prawa telekomunikacyjnego.

5. Publiczna sieć telefoniczna

Odbiorca usług będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej w rozumieniu art. 2 pkt 30 Prawa telekomunikacyjnego może żądać, przy zmianie dostawcy usług, przeniesienia przydzielonego numeru do istniejącej sieci operatora na określonym obszarze geograficznym²⁰, tj. obszarze, który określa przeznaczenie numerów w taki sposób, że „są one wykorzystywane do kierowania połączeń do stałych lokalizacji połączeń sieci”²¹. Według art. 71 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego uprawnienie przewidziane w ust. 1 „nie dotyczy przenoszenia

---

¹⁶ Zob. art. 209 ust. 1 pkt 16 i art. 209 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego.

¹⁷ Zob. art. 30 ust. 4 DPU.

¹⁸ Por. pkt 40 preambuły do DPU.

¹⁹ Zmiana zapisów dotyczy wyłącznie umów w formie pisemnej w wyniku orzeczenia TS WE z dnia 22 stycznia 2009 r. sprawa C-492/07 (www.eur-lex.europa.eu).

²⁰ Por. art. 2 pkt 22 Prawa telekomunikacyjnego.

²¹ Patrz S. Piątek, *Prawo telekomunikacyjne...*, s. 60.

numerów pomiędzy publicznymi sieciami telefonicznymi. Zastrzeżenie to podyktowane jest względami technicznymi i pozostaje w zgodzie z ustawą²². Zgodnie z zapisami zawartymi w części C załącznika I do DPU przenoszenie numerów geograficznych jest ograniczone jedynie pod względem obszaru. Tym ograniczeniom nie podlegają numery niegeograficzne, tj. ustalone w planie numeracji krajowej, który nie zawiera ciągu cyfr określającego wskaźnik obszaru geograficznego w rozumieniu art. 2 pkt 23 Prawa telekomunikacyjnego²³.

Żądanie przeniesienia numeru winno być wyrażone na piśmie w formie wniosku na dostępnym formularzu w punkcie obsługi klienta, biurze nowego operatora (czas rozpatrywania wniosku – 1 dzień roboczy) bądź w drodze wniosku wysyłanego drogą internetową lub inną (czas rozpatrywania wniosku 14 dni roboczych) zgodnie z art. 56 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego. Wymóg formy pisemnej lub elektronicznej nie dotyczy umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawieranych przez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności umowy o świadczenie usług przedpłaconych świadczonych w publicznej sieci telekomunikacyjnej, publicznie dostępnych usług telefonicznych świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług, o czym stanowi art. 56 Prawa telekomunikacyjnego. Przepis ten realizuje dyrektywę z art. 20 DPU, tj. prawo użytkownika końcowego do zawarcia umowy z dostawcą usług. Pomiędzy stronami umowy powstaje stosunek zobowiązaniowy, natomiast przedmiot świadczeń o charakterze niematerialnym nie jest jednorodny i polega zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 48 Prawa telekomunikacyjnego na przekazywaniu sygnałów w sieci telekomunikacyjnej²⁴.

6. Telefonía komórkowa

Odbiorca usług telefonii komórkowej przy zmianie dostawcy usług winien wystąpić z pisemnym wnioskiem (dostępnym na formularzu dostawcy) do nowego dostawcy usług²⁵.

Wniosek złożony osobiście w oddziale lub biurze operatora rozpatrywany jest w ciągu 6 godzin roboczych, natomiast składany w inny sposób – w ciągu 3 dni roboczych. Do wniosku o przeniesienie abonent winien dołączyć zaświadczenie, którego wzór stanowi załącznik przywołanego wcześniej rozporządzenia Ministra infrastruktury. Nowy operator może zawrzeć umowę (z terminem rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego operatora) po rozwiązaniu umowy pomiędzy dotychczasowym odbiorcą usług a dotychczasowym dostawcą usług, po dopełnieniu ww. czynności i po potwierdzeniu możliwości przeniesienia numeru do nowego operatora. W treści umowy znajdują się

²² Zob. A. Krasuski, *Komentarz do dz. III Roz. 1 art. 71*, [w:] A. Krasuski, *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz*, Lexpolonica.

²³ Za: www.cik.uke.gov.pl.

²⁴ Zob. S. Piątek, *Prawo telekomunikacyjne ...*, s. 396.

²⁵ Tak G. Grabowski, *Przeñośność numerów komórkowych – doświadczenia światowe*, PiET 2005, nr 1.

także informacje dotyczące czasu trwania umowy, przejrzystości i długości czasu podpisywanych umów, dane dotyczące jakości usług oraz inne określone prawem warunki²⁶.

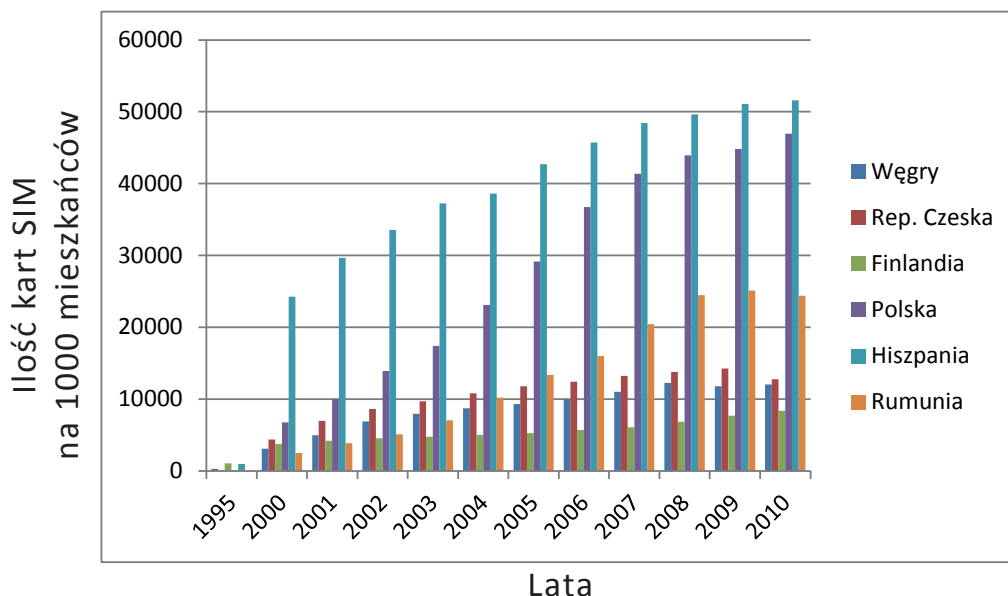
Przeniesienie numeru następuje w dniu rozwiązania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dotychczasowym dostawcą usług, w terminie 1 dnia roboczego od dnia zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z przeniesieniem przydzielonego numeru, warunkiem jest pisemne żądanie abonenta²⁷.

Zarówno przy przeniesieniu usług w publicznej sieci telefonicznej, jak i telefonii komórkowej do wniosku abonent może dołączyć pełnomocnictwo dla nowego dostawcy usług do przeprowadzenia czynności związanych z przeniesieniem numeru.

7. Statystyka zmiany numerów w telefonii

Jak zauważono we wstępie artykułu ilość kart SIM przekroczyła już dawno ilość mieszkańców Polski i wynosi obecnie ponad 50 milionów²⁸. Podobna sytuacja ma miejsce w większości krajów Europy ze względu na dużą ilość usług związanych z transmisją danych. Statystyka zmiany numeru w telefonii komórkowej została przedstawiona na rys. 1.

Rys. 1. Statystyka ilości kart SIM na 1000 mieszkańców w danym kraju

Źródło: na podstawie Rocznika Statystycznego 2012, Głównego Urzędu Statystycznego 2012 oraz danych International Telecommunication Union na rok 2013

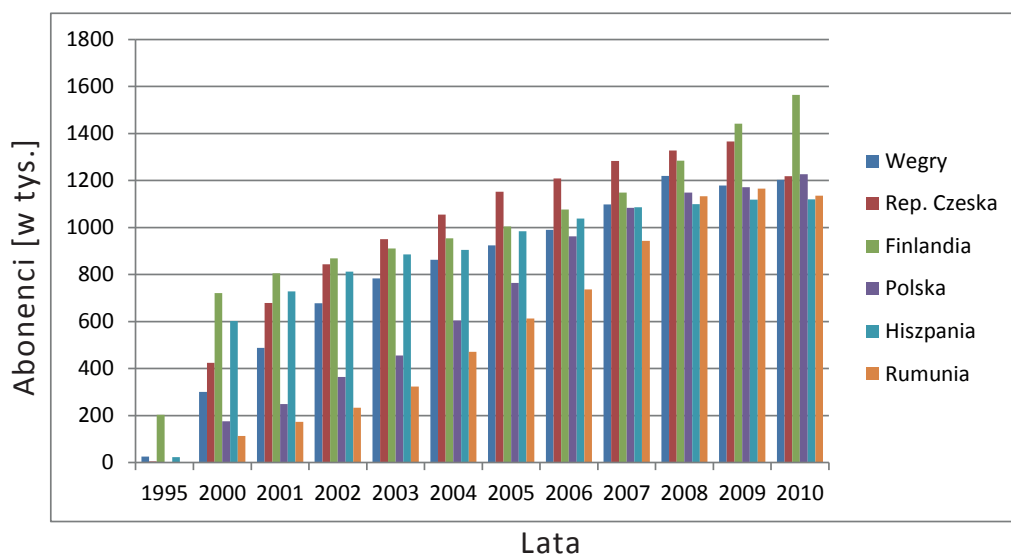
²⁶ Zob. S. Piątek, *Prawo telekomunikacyjne* ..., s. 396-420.

²⁷ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 1 lutego 2011r. sygn. VI Sa/Wa 1673/10, (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

²⁸ GUS, Rocznik statystyczny RP 2012, s. 597.

Największa migracja pomiędzy operatorami komórkowymi występuje w Finlandii, ponieważ procedura zmiany numeru w tym kraju, dzięki zastosowaniu podpisu elektronicznego nie przekracza realnie jednego dnia roboczego. Posiadacz karty SIM po zalogowaniu się na stronie przyszłego operatora, wypełnia jedynie specjalny formularz i następnego dnia roboczego jest klientem nowego operatora. W Polsce procedura przenoszenia numeru w telefonii komórkowej jest procesem dłuższym niż w Finlandii. Spowodowane jest to faktem, że dostarczone do operatora zgłoszenie (listownie lub e-mailem) jest rozpatrywane w ciągu czternastu dni roboczych.

Rys. 2. Ilość aktywnych kart SIM w kolejnych latach

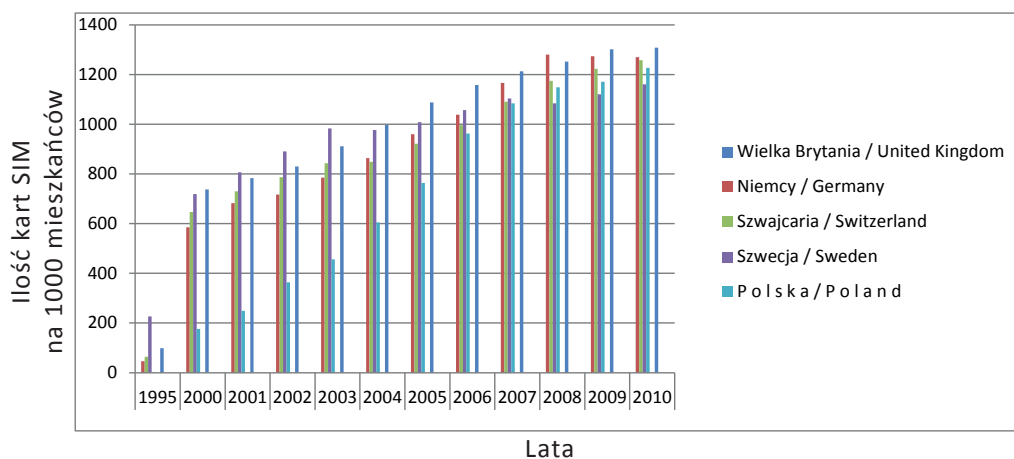
Źródło: na podstawie Rocznika Statystycznego 2012, Głównego Urzędu Statystycznego 2012 oraz danych International Telecommunication Union na rok 2013

Na rys. 2 przedstawiono statystykę ilości aktywnych kart SIM w kolejnych latach kalendarzowych. Z wykresu wynika, że w Polsce ilość kart SIM przekroczyła ilość mieszkańców w 2006 r., w wypadku Finlandii nastąpiło to już w 2001 r., Republiki Czeskiej w 2002 r. Rumunii w 2007 r., a Hiszpanii w 2005 r. Polska na tle tych krajów jest na końcu, ponieważ przez wiele lat głównymi dostawcami usług w sektorze telefonii komórkowej było trzech operatorów, tj.: Polkomtel, Polska Telefonía Cyfrowa (obecnie T-Mobile) oraz PTK Centertel (obecnie Orange). W momencie pojawienia się nowego oferenta na rynku telefonii komórkowej, tj. dostawcę usług P4 w 2007 r. (P4 powstało w 2005 r., ale świadczenie usług telekomunikacyjnych rozpoczęło dwa lata później, pod koniec 2007 r. miało już 1 milion sprzedanych aktywnych kart SIM) w Polsce nastąpiło zrównanie się ilości kart SIM z ilością mieszkańców. W latach 2005–2007 na rynku bardzo dynamicznie zaczęli prowadzić działalność operatorzy wirtualni tzw. MVNO (z ang. *Mobile Virtual Network Operator*). Operatorzy wirtualni, chcąc świadczyć usługi telekomunikacyjne, nie muszą posiadać własnej infrastruktury.

tury sieciowej, infrastruktura jest dzierżawiona od operatorów „zasiedziałych” na rynku. Takie uregulowanie spowodowało znaczne obniżenie ceny za minutę połączenia w usłudze przedpłaconej i znacznie przyczyniło się do zwiększenia ilości kart SIM na rynku. Praktycznie od roku 2008 Polska dołączyła do tzw. państw, w których ilość kart SIM przekroczyła liczbę mieszkańców. Jest to normalne zjawisko w tzw. starej Unii i krajów wysoko rozwiniętych (rys. 3). Analizując wykres na rys. 2, można wnioskować, że w Polsce jest ponad 8,4 miliona kart SIM więcej niż nominalnie mieszkańców. Ta sytuacja związana jest z uruchomieniem przez operatorów telefonii komórkowej dodatkowych usług transmisji danych oraz usługi M2M²⁹ (maszyna-maszyna). Usługi te są świadczone dla firm, które oferują usługi z zakresu teleinformatyki oraz automatyki i robotyki. Obecnie telefonia komórkowa to nie tylko rynek telefonii głosowej, ale także rynek usług związany z usługami transmisji danych, w miejscach, gdzie nie można świadczyć usług telekomunikacyjnych w sposób przewodowy, lub ważna jest mobilność abonenta, albo układu sterowania.

Rys. 3. Statystyka ilości aktywnych kart SIM na 1000 mieszkańców w danym kraju

Źródło: na podstawie Rocznika Statystycznego 2012, Głównego Urzędu Statystycznego 2012 oraz danych International Telecommunication Union na rok 2013

Obecnie tendencja wzrostu ilości kart SIM w Polsce wygląda podobnie jak w większości krajów tzw. Europy Zachodniej. Rynek telefonii komórkowej rozrósł się na tyle, że świadczy usługi nie tylko pojedynczym abonentom, ale także zespołom automatyki, np. systemy M2M. Pomimo że obecne regulacje prawne nie opisują przejrzyście wszystkich przypadków migracji abonenta, grupy maszyn itp. to rynek telekomunikacji stacjonarnej, komórkowej i telefonii IP³⁰ jest bardzo dynamiczny i będzie się dalej rozwijał.

²⁹ J. Rosenberg, RFC 3261, *Session Initiation Protocol*, June 2002.

³⁰ *Ibidem*, ITU-T, Rekomendacja H.323 wersja 7 12/2009.

8. Podsumowanie

Zasadniczy problem w kwestii przenośności numeru telefonicznego na rynku polskim tkwi w zbyt długich czasowo procedurach administracyjnych regulujących tę kwestię. Istotna jest również tendencja do „związywania” klienta z terminalem (aparatury telefonicznej) za pomocą długoterminowych umów oferowanych drogą odpowiednio atrakcyjnych kampanii promocyjnych, chociaż w Europie odchodzi się już od tego sposobu pozyskiwania klientów, zastępując go sprzedażą usług dostępu do sieci bez terminali abonenckich.

Zgodnie z zapewnieniami Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 lipca 2012 r. termin rozpatrywania wniosków (w myśl Prawa telekomunikacyjnego) miał zostać skrócony z trzydziestu dni roboczych do jednego dnia roboczego, problem w tym, że w praktyce czas rozpatrywania wniosków o zmianę operatora – składanych w sposób inny niż osobiście w jego placówce – nadal zajmuje do czternastu dni roboczych.

Nierozwiązana do końca prawnie i technicznie jest w Polsce również kwestia podpisu elektronicznego. Koszt zakupu zestawu do składania bezpiecznego podpisu elektronicznego w Polsce wynosi średnio 300 PLN (z licencją ważną tylko rok), a dodatkowo nie wszystkie urzędy i instytucje posiadają terminale przystosowane do odczytywania bezpiecznych podpisów elektronicznych, chociaż w większości krajów UE podpis elektroniczny wprowadzono z powodzeniem i jest on respektowany/stosowany niemal we wszystkich instytucjach administracji publicznej i prywatnej.

Literatura:

- Galewska E., *Implementacja dyrektyw telekomunikacyjnych*, Warszawa 2007
- Grabowski W., *Przenośność numerów komórkowych – doświadczenia światowe*, „Prawo i Ekonomia w Telekomunikacji” 2005, nr 1
- Gromski W., Kolasa J., Kozłowski A., Wójtowicz K., *Europejskie i polskie prawo telekomunikacyjne*, Warszawa 2004
- GUS, *Rocznik statystyczny RP 2012*
- Krasuski A., *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz*, Lexpolonica
- Lipko R., *Zalecenia Komisji Europejskiej dotyczące art. 7 Dyrektywy Ramowej*, „Biuletyn URTiP” 2003, nr 6
- Piątek S., *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz*, Warszawa 2013
- Piątek S., *Regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych. Kilka uwag prawnych i praktycznych*, „Przegląd Telekomunikacyjny” 2007, nr 3
- Rogalski M. (red.), *Prawo telekomunikacyjne*, Warszawa 2011
- Rosenberg J., RFC 3261, *Session Initiation Protocol*, June 2002